

NAFTA I GAZ
CHEMIA
FARMACJA
PAPIER
PALIWA
CERAMIKA
SZKŁO

WARSZAWA
08
434 ROK MMXXVI
SIERPIEŃ
2026

KRAJOWY SEKRETARIAT PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

▫ Zebranie Delegatów Krajowej Sekcji NSZZ „Solidarność” Górnictwa Naftowego i Gazownictwa ▫ Związek Pracodawców Przedsiębiorstw Przemysłu Obronnego i Lotniczego wypowiedział 30 – letni PUZP. Solidarność zgłasza sprawę do PIP ▫ Nowelizacja przepisów o Państwowej Inspekcji Pracy ▫

Zebranie Delegatów Krajowej Sekcji NSZZ „Solidarność” Górnictwa Naftowego i Gazownictwa

W dniach 29 czerwca – 1 lipca w Ciechocinku odbyło się Zebranie Delegatów Krajowej Sekcji NSZZ „Solidarność” Górnictwa Naftowego i Gazownictwa. Na wstępie Przewodniczący Rady Krajowej Sekcji NSZZ „Solidarność” Górnictwa Naftowego i Gazownictwa Karol Front przedstawił porządek obrad. Porządek obrad przyjęto jednogłośnie, zgodnie z załączoną listą obecności. Następnie, również jednogłośnie, wybrano Przewodniczących Sprawozdawczego Zebrania Delegatów, którymi zostali: Michał Krupa i Roman Wawrzyniak.

Zgodnie z kolejnym punktem porządku obrad, dokonano wyboru Prezydium Sprawozdawczego Zebrania Delegatów. Delegatami wybranymi do pełnienia tej funkcji zostali Zbigniew Dariusz Matuszewski oraz Piotr Łusiewicz.

W dalszej części obrad dokonano wyborów protokolantów (Kamila Obrębska, Dariusz Stefanowicz), komisji skrutacyjnej (Andrzej Gawłowski, Michał Szafraniec), komisji uchwał i wniosków (Krzysztof Kudłacz, Dariusz Ludwikowski, Alfred Miemczyk). Wszystkie głosowania zakończyły się jednogłośnym przyjęciem kandydatów zaproponowanych przez prowadzącego zebranie Michała Krupę.

Po sprawnym przegłosowaniu pierwszych punktów porządku obrad przeszliśmy do etapu sprawozdań. W pierwszej kolejności Karol Front przedstawił sprawozdanie z działalności Rady Krajowej Sekcji NSZZ „Solidarność” GNiG za okres od wyborów przeprowadzonych w maju 2023 r. do czasu Zebrania Sprawozdawczego. W sprawozdaniu uwzględniono problemy ekonomiczne, strukturalne i organizacyjne zgłaszane przez przewodniczących poszczególnych Organizacji Związkowych. Ujęto również odrębną część działalności Rady Sekcji, jaką jest udział w pracach Krajowego Sekretariatu Przemysłu Chemicznego. Podkreślono konieczność przeprowadzenia w początkowym okresie funkcjonowania nowej Rady Sekcji zmian organizacyjnych w zakresie obsługi środków finansowych i dysponowania środkami trwałymi przynależnymi do Rady Sekcji. Podkreślono gotowość do dalszego aktywnego wspierania funkcjonowania poszczególnych jednostek Sekcji oraz do udzielania merytorycznego wsparcia na potrzeby rozwiązywania zgłaszanych

problemów.

Zgodnie z pkt 10 porządku obrad, na podstawie protokołu sporządzonego przez komisję skrutacyjną, stwierdzono prawomocność posiedzenia. Płynnie przeszliśmy do pkt 11 porządku obrad, tym samym rozpoczęto dyskusję nad ww. sprawozdaniami. Kolega Krzysztof Kudłacz zwrócił się do Przewodniczącego Karola Fronta o rozszerzenie przedstawionego sprawozdania w zakresie finansów oraz budżetu Rady Krajowej Sekcji NSZZ „Solidarność” GNiG. Następnie, na prośbę kolegi Bolesława Potyrały odczytano zebranym pismo stanowiące jego rezygnację z funkcji pełnionej w strukturach Rady Sekcji. Rezygnacja została złożona na ręce Przewodniczącego Rady Sekcji.

W kwestii wystąpienia przedstawicieli poszczególnych Organizacji – członków Krajowej Sekcji – w celu przekazania informacji o działalności w swoich Organizacjach jako pierwszy o zabranie głosu poproszony został Przewodniczący Organizacji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Polskiej Spółce Gazownictwa sp. z o.o. Zbi-

gniew Dariusz Matuszewski. Omówione zostały następujące tematy: wysokość jednostkowej kwoty na posiłki profilaktyczne, zatwierdzenie Sprawozdania Finansowego Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. za 2025 r. – negocjacje wysokości nagrody rocznej dla uprawnionych pracowników, negocjacje w zakresie zwiększenia dodatku barbórkowego, zwiększenie dofinansowania do zakupu okularów lub szkielek korekcyjnych, negocjacje wysokości podwyżek systemowych oraz uznaniowych. W ramach dyskusji nad przekazanymi informacjami kolega Przemysław Szulc zasięgnął dodatkowych informacji w sprawie zasad przyznawania podwyżek uznaniowych dla pracowników Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o.

Następnie o zabranie głosu poproszony został Przewodniczący Organizacji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Spółce Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Piotr Łusiewicz. Omówione zostały następujące tematy: warunki zawartego w grudniu 2025 r. porozumienia płacowego, etatyzacja, negocjacje

w sprawie usprawnienia programu PPE, dofinansowanie do zakupu okularów i szkielek korekcyjnych, opieka medyczna.

Przewodniczący Organizacji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w myORLEN sp. z o.o. Krzysztof Kandefer omówił szeroko tematy spadku poziomu zatrudnienia oraz stan liczebności uzwiązkowienia. Podkreślił korzyści płynące ze współpracy pomiędzy działającymi w myORLEN Organizacjami Związkowymi. Omówił przebieg negocjacji w sprawie podwyżek systemowych, podwyżek uznaniowych, wprowadzenia zmian w regulaminie premiowania w kontekście wypłaty nagrody rocznej, dofinansowania do ubezpieczenia grupowego. Nakreślił temat podjętych prób renegotjacji zapisów ZUZP w odniesieniu do wysokości nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych oraz temat konsolidacji spółek handlu detalicznego. Następnie podkreślił istotę zmian zachodzących w obszarze Zarządzania Kapitałem Ludzkim. Zarysowane również zostały schematy funkcjonowania Europejskiej Rady

Zakładowej Grupy ORLEN, która współtworzona jest przez Organizacje Związkowe, działające we wszystkich przedsiębiorstwach międzynarodowego koncernu jakim jest PKN ORLEN.

W nawiązaniu do przekazanych przez Krzysztofa informacji przeprowadzono dyskusję w sprawie zasad przyznawania podwyżek uznaniowych w myORLEN. Przedyskutowano zasady przyznawania podwyżek systemowych oraz uznaniowych w Grupie Kapitałowej ORLEN. Krzysztof Kudłacz zwrócił uwagę na różnorodne podejście do negocjacji płacowych w poszczególnych spółkach.

Przewodniczący Organizacji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Geofizyka Toruń S.A. Dariusz Ludwikowski omówił szczegóły zapisów porozumienia płacowego oraz podkreślił znaczenie zmian zachodzących w Zarządzie Spółki. Zwrócił uwagę na konieczność wprowadzenia zmian w ZUZP w związku z nieaktualnym układem struktur organizacyjnych. Nakreślił naruszenie regulaminu premiowania tj. próby przydzielania premii

uznaniowych za podwyżki systemowe. Wskazał na uzwiązkowienie na stabilnym poziomie mimo wysokiej średniej wieku związkowców w Organizacji.

Przewodniczący Organizacji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność” EXALO DRILLING S.A. Przemysław Szulc poinformował o konieczności podjęcia radykalnych działań w celu podniesienia wynagrodzenia zasadniczego oraz innych składników płacowych dla wszystkich pracowników Spółki, kierując się przykładem wartości obowiązujących w GK ORLEN. Przedstawiono proces przejęcia obowiązków od poprzedniego Przewodniczącego Organizacji Bolesława Potyrały. Wskazano na spadek uzwiązkowienia spowodowany zmianami pokoleniowymi wśród nowo zatrudnianych pracowników. Podkreślono oddziaływanie Rady Pracowników na funkcjonowanie struktur organizacyjnych w Spółce. Wskazano, że Spółka obecnie znajduje się w trybie realizacji programu naprawczego. Zakomunikowano, że pomimo wydanych rekomendacji

Orlenu pracodawca wstrzymał negocjacje w sprawie podwyżek systemowych.

Przewodniczący Organizacji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w PGNiG S.A. Krzysztof Wolański omówił szeroko temat restrukturyzacji ORLEN Upstream Polska oraz działania w ramach Zespołu Oddziałów Upstream Polska ORLEN S.A. Jak wskazano, wewnątrz Zespołu Oddziałów (były PGNiG) odbywa się proces zmiany struktury poprzez likwidację jednego z Oddziałów (OGiE – Oddział Geologii i Eksploatacji) poprzez przeniesienie wszystkich pracowników 1:1 do Oddziału Centralnego, co nie napawa optymizmem ponad 500 pracowników. Pracodawca zapewnia o zachowaniu obecnej struktury i stanu osobowego. Przeniesienie nastąpi 1 sierpnia. Jednocześnie trwa audyt zlecony przez Ministra właściwego ds. Aktywów Państwowych w celu stwierdzenia zasadności przejęcia Zespołu Oddziałów przez spółkę ORLEN Upstream Polska sp. z o.o. Nie ma możliwości wyznaczenia daty przejęcia, które jest planowane od 2 lat i które z wielkim prawdopodo-

bieństwem będzie miało znaczący wpływ na pracowników zarówno w sferze finansowej jak i organizacyjnej. Pracodawca wraz z nadzieją nowego Zarządu całkowicie utracił zaufanie strony społecznej, na co daje powody z każdą sprawą rozpatrywaną podczas spotkań. Na tym zakończono pierwszy dzień zebrania.

Drugi dzień rozpoczęto od spotkania z przedstawicielem Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Zastępcą Przewodniczącego i Skarbnikiem – Jerzym Jaworskim. Gość przybliżył zarówno historię swojej przynależności związkowej, jak również działalności społecznej, którą prowadzi od wielu lat. Nawiązał do schematu tworzenia struktur Zarządów Regionu jednocześnie podkreślając, że rozwój związku jest dla niego sprawą priorytetową. Omówił podstawy utworzenia Europejskiego Centrum Solidarności w Gdańsku oraz poszerzania bogatej bazy wypoczynkowej, jaką dysponuje obecnie NSZZ „Solidarność”. Wykorzystując obecność Jerzego Jaworskiego, Przewodniczący SPCH Piotr Łusiewicz podkreślił istotę

udanej współpracy na płaszczyźnie Sekretariatu Przemysłu Chemicznego i Komisji Krajowej.

Przewodniczący Rady Sekcji Karol Front poruszył temat pozyskiwania środków finansowych na cele szkoleniowe oraz rozwojowe związku zawodowego. W odpowiedzi Skarbnik KK omówił schemat szkoleń i wydarzeń, organizowanych przez KK oraz Regiony. W dyskusji z zaproszonym gościem Krzysztof Kudłacz poruszył temat wysokości statutowych składek członkowskich pobieranych od członków naszej organizacji. W odpowiedzi przedstawiono schemat organizacyjny Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, który opiera się na strukturze terytorialno-branżowej. Wskazano, że związek łączy w sobie zarówno podział geograficzny (regiony), jak i podział na konkretne gałęzie gospodarki (sekretariaty branżowe), a centralnym organem decyzyjnym związku jest Komisja Krajowa. Wysokość składki ustala Krajowy Zjazd Delegatów w uchwale finansowej, decydując również o przeznaczeniu jej poszczegól-

nych części na określone cele oraz określając zasady jej przekazywania poszczególnym jednostkom organizacyjnym Związku, co pozwala na finansowanie wydatków związanych z działalnością statutową Związku. Reasumując, Skarbnik KK stwierdził, że nie dostrzega zasadności ingerencji w wysokość obowiązującej dotychczas składki. Dariusz Ludwikowski poruszył temat Manifestacji zorganizowanej pod hasłem „Razem dla Polski i Polaków” w dniu 20 maja 2026 r. Omówiono możliwość organizacji manifestacji w niższych strukturach związkowych z funduszu tworzonego przez centrale związkowe w celu zapewnienia wsparcia finansowego pracownikom uczestniczącym w akcjach protestacyjnych. Andrzej Gawłowski rozpoczął dyskusję na temat reformy zawiązywania Regionów w odniesieniu do liczebności uzwiązkowienia. Dodatkowo omówiono profity wiążące się z przynależnością związkową w odniesieniu do korzystania z bazy wypoczynkowej NSZZ „Solidarność”.

Marian Korneluk podjął temat

Regionów o niskiej liczebności uzwiązkowienia. Podkreślił, że nie liczebność związkowców stanowi o właściwej działalności. Dla właściwego funkcjonowania potrzebny jest lider i osoby niosące odpowiednie wartości funkcjonowania społecznego.

Kolejnym punktem obrad było wystąpienie Przewodniczącego Sekretariatu Przemysłu Chemicznego NSZZ „Solidarność” Piotra Łusiewicza. Podczas prezentacji przedstawiono

i omówiono działalność poszczególnych Sekcji przynależących do SPCH. Szeroko omówiono branżę Krajowej Sekcji Górnictwa Naftowego i Gazownictwa. Dodatkowo Piotr przedstawił działalność Europejskiej Federacji Związków Zawodowych (IndustriAll European Trade Union), reprezentującej pracowników w sektorach: metalowym, chemicznym, energetycznym, wydobywczym, tekstylnym, odzieżowym i obuwniczym oraz branżach powiązanych na rzecz przyszłości europejskiego przemysłu. Jak podkreślono, IndustriAll został ustanowiony w celu zorga-

nizowania i zwiększenia zbiorowej siły pracowniczej w Europie, w celu obrony swoich praw i realizacji wspólnych celów.

W dalszej części obrad miało miejsce spotkanie z zaproszonym gościem Zdzisławem Jerzym Boćkiem – wieloletnim działaczem Solidarności, samorządowcem, byłym prezydentem Torunia, współzałożycielem Polskiego Stowarzyszenia Geotermalnego. Gość przedstawił prezentację pt. „Wieloletni program rozwoju wykorzystywania zasobów geotermalnych w Polsce”. Wystąpienie opatrzone konkluzją, że w strategiach rozwoju GK ORLEN i GK PGE, powinny znaleźć się zapisy o zaangażowaniu obu Spółek w inwestowanie, poszukiwanie i eksploatację zasobów geotermalnych. W szerokiej dyskusji na zaprezentowany temat zgłoszono wnioski o powołanie zespołu do prac nad stanowiskiem odnośnie geotermii, co uwzględnione zostało przez komisję uchwał i wniosków. Kolejnym gościem zebrania był Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania Zasobami Ludzkimi w Polskiej Spółce Gazownictwa

sp. z o.o., Krzysztof Statkiewicz. Zaproszony gość przedstawił przebieg dotychczasowych negocjacji prowadzonych ze stroną społeczną w bieżącym roku uwzględniając m.in. podwyższenie dofinansowania do działalności kulturalno-oświatowej i/lub sportowo-rekreacyjnej, wprowadzenie zmian w zapisach Regulaminu ZFŚS w zakresie dofinansowania do zorganizowanego wypoczynku dzieci i młodzieży, wysokość jednostkowej kwoty na posiłki profilaktyczne, zwiększenie dodatku barbórkowego, dofinansowanie do zakupu okularów lub szkieł korekcyjnych. Zapewniono o bieżącym uzupełnianiu etatów oraz zatrudnianiu pracowników „na zakładkę” zgodnie z wypracowanymi ustaleniami ze stroną społeczną.

Roman Wawrzyniak zakomunikował problem związany z brakiem przydziałów ubraniowych dla nowych pracowników. Zwrócono się również o zorganizowanie spotkania strony społecznej z Dyrektorem Departamentu BHP w celu bezpośredniego omówienia zaistniałego problemu.

Karol Front rozpoczął dyskusję na temat planowanych prac reorganizacyjnych w strukturach Spółki w szczególności w obszarze IT. Z informacji przekazanych przez Z-cę Dyrektora ZZL wynika, że nie ma zagrożenia utraty stanowisk pracy tudzież zwolnień grupowych związanych z reorganizacjami. Wskazano na dużą ilość kontroli przeprowadzonych przez Państwową Inspekcję Pracy w zakresie Zarządzania Zasobami Ludzkimi w PSG sp. z o.o.

Zbigniew Dariusz Matuszewski podjął temat wliczenia premii miesięcznej (10%) do wynagrodzenia zasadniczego. Z dyskusji na ten temat wynika, że warunki wprowa-

dzenia premii miesięcznej do wynagrodzenia zasadniczego, które miałyby przynieść wymierne korzyści dla pracowników, na tym etapie prac nie spotkały się z wymaganymi akceptacjami odpowiednich organów zarządczych Spółki. Beata Pawlikowska przeprowadziła dyskusję w sprawie indywidualnych problemów rekrutacyjnych w obszarze OZG w Zabrze. Dariusz Stefanowicz rozszerzył dyskusję w temacie wyrównania etatyzacji w poszczególnych oddziałach oraz wyrównywania braków kadrowych. Ponownie zapewniono o niewygaszaniu etatów w OZG.

Karol Front powrócił do tematu centralizacji Działów Nieruchomości i Transportu w zakresie rozpatrywania roszczeń właścicieli gruntów, na których Spółka posiada infrastrukturę techniczną. Dyrektor Statkiewicz podkreślił, że dotychczasowe plany centralizacji w tym obszarze zostały porzucone. Jednak w przypadku konieczności wsparcia Działów w zakresie wpływających masowych roszczeń, możliwe będzie delegowanie obowiązków do NTDZ innych OZG.

Ostatnim zaplanowanym punktem obrad było spotkanie z Zastępcą Przewodniczącego Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Bartłomiejem Mickiewiczem. Dariusz Ludwikowski rozpoczął szeroką dyskusję na temat schematu negocjacji płacowych w GK ORLEN. Zbigniew Dariusz Matuszewski poruszył temat zapisów Statutu pod względem możliwości przynależności do jednego związku zawodowego oraz wysokości składek członkowskich. Z inicjatywy Krzysztofa Kudłacza oraz Zbigniewa Dariusza Matuszewskiego przedyskutowano temat dotyczący inicjatywy legislacyjnej w zakresie nowelizacji ustawy o emeryturach

pomostowych. Michał Krupa podniósł temat przepływu bieżących informacji oraz aktualizacji benefitów w aplikacji mobiSol.

Korzystając z obecności zaproszonych gości, w nawiązaniu do przywołanej wyżej rezygnacji, Przewodniczący Rady Sekcji złożył na ręce Bolesława Potyrały oficjalne podziękowania za wieloletnią działalność związkową na rzecz Rady Sekcji. Jednocześnie Bolesław zapewnił o swojej dalszej dyspozycyjności na potrzeby wsparcia merytorycznego w zakresie funkcjonowania Sekcji. Przewodniczący podziękował wszystkim Delegatom za aktywne uczestnictwo i zaangażowanie w merytoryczną dyskusję na przestrzeni całego zebrania, jak również za dostrzegalne indywidualne działania wnoszące usprawnienia w funkcjonowanie Rady Krajowej Sekcji NSZZ „Solidarność” Górnictwa Naftowego i Gazownictwa.

**Kamila Obrębska,
Dariusz Stefanowicz**

Związek Pracodawców Przedsiębiorstw Przemysłu Obronnego i Lotniczego wypowiedział 30 – letni PUZP. Solidarność zgłasza sprawę do PIP

W czerwcu b.r. Związek Pracodawców Przedsiębiorstw Przemysłu Obronnego i Lotniczego wypowiedział Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy, który funkcjonował od 20 września 1996 r., a więc prawie trzydzieści lat. Decyzja ta jest niezrozumiała, ponieważ inwestycje w sektorze zbrojeniowym są obecnie na bardzo wysokim poziomie. Z punktu widzenia pracownika można by z optymizmem patrzeć w przyszłość, jednak jest zupełnie odwrotnie.

Sprawa ma charakter ogólnokrajowy. W związku z tym Solidarność zgłosiła do PIP prośbę o dokonanie analizy czy wypowiedzenie PUZP zostało dokonane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności z ustawą o układach zbiorowych pracy i porozumieniach zbiorowych oraz przepisami prawa pracy. Sekretariat Metalowców uważa, że powstaje również ryzyko naruszenia praw pracowniczych poprzez nieprawidłowe wdrażanie zmian warunków zatrudnienia lub przedwczesne zaprzestanie stosowania postanowień PUZP. Dodatkowo postuluje o objęcie nadzorem działań pracodawców objętych PUZP, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania przepisów prawa pracy podczas wdrażania zmian wynikających z wypowiedzenia układu (za: tysol.pl).

IndustriAll Europe potępia wypowiedzenie PUZP

Sprawa wypowiedzenia PUZP w sektorze zbrojeniowym została dostrzeżona przez IndustriAll Europe. „IndustriAll Europe potępia jednostronne rozwiązanie międzyzakładowego układu zbiorowego pracy w polskim sektorze obronnym i lotniczym. Solidaryzujemy się z naszą polską filią Metalowców NSZZ „Solidarność” i wzywamy pracodawców do powrotu do stołu negocjacyjnego”. Zwrócono również uwagę na fakt, że wypowiedzenie PUZP zbiegło się w czasie z dużym dofinansowaniem w sektorze zbrojeniowym, co stoi w sprzeczności z zasadami sprawiedliwości społecznej. Isabelle Barthès, zastępca sekretarza generalnego IndustriAll Europe mówi o tym wprost: „Europejscy podatnicy inwestują miliardy w przemysł zbrojeniowy. Pieniądze publiczne muszą zapewniać wysokiej jakości miejsca pracy i poszanowanie układów zbiorowych pracy, a nie nagradzać pracodawców, którzy uchylają się od dialogu społecznego. Inwestycje publiczne muszą zawsze wiązać się z silnymi uwarunkowaniami społecznymi”. Federacja związkowa przewiduje, że skutkiem takich działań może być obniżenie jakości miejsc w pracy w przedmiotowym sektorze, co może spowodować po-

gorszenie nastrojów społecznych. Układ Zbiorowy Pracy jest ponadustawowym kompromisem społecznym, który w tym konkretnym przypadku dobrze spełniał swoją rolę prawie 30 lat. Złamanie go w momencie, kiedy branża zostaje w znaczący sposób dofinansowana budzi naturalny sprzeciw. Kończąc swoją wypowiedź Isabelle Barthès dodaje: „To nie czas na konfrontację. W momencie, gdy europejski przemysł obronny rozwija się z bezprecedensowym poparciem społecznym, pracodawcy powinni wzmacniać dialog społeczny, a nie go porzucać. Związki zawodowe są gotowe do negocjacji. Wzywamy pracodawców do powrotu do stołu negocjacyjnego i uzgodnienia rozwiązania, które chroni pracowników, a jednocześnie uwzględnia uzasadnione interesy obu stron”.

IndustriAll Europe to europejska federacja związków zawodowych, z którą Solidarność regularnie współpracuje. Isabelle Barthès aktywnie bierze udział w działaniach KSPCH, dzięki czemu głos Krajowego Sekretariatu Przemysłu Chemicznego jest słyszany w Europie, a nasze postulaty są brane pod uwagę w procesie sektorowego dialogu społecznego.

Łukasz

7

Nowelizacja przepisów o Państwowej Inspekcji Pracy

W dniu 8 lipca 2026 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz niektórych innych ustaw. Nowelizacja została uchwalona przez Sejm w dniu 11 marca br. i opublikowana w Dzienniku Ustaw 2026 poz. 473. Celem nowelizacji jest wprowadzenie rozwiązań prawnych, zmierzających do wzmocnienia Państwowej Inspekcji Pracy, w celu bardziej efektywnego i skutecznego egzekwowania przestrzegania przepisów prawa pracy, przede wszystkim w obszarze nieuprawnionego zastępowania stosunków pracy umowami cywilnoprawnymi. W zmianach do ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy, m.in.:

1. przyznano organom PIP środek władczy w postaci możliwości stwierdzenia, w drodze decyzji okręgowego inspektora pracy, istnienia stosunku pracy, w sytuacji, kiedy zawarto umowę cywilnoprawną, lub osoba faktycznie świadczy pracę za wynagrodzeniem w warunkach, w których zgodnie z art. 22 § 1 Kodeksu pracy powinna być zawarta umowa o pracę;
2. przyznano Głównemu Inspektorowi Pracy prawo do wydawania interpretacji indywidualnych w zakresie stosowania przepisów prawa pracy dotyczących ustaleń, czy przedstawiony we wniosku stosunek prawny stanowi umowę o pracę w rozumieniu art. 22 § 1 Kodeksu pracy;
3. rozszerzono zakres podmiotowy kontroli PIP przez umożliwienie

kontrolowania podmiotów, które utraciły status podmiotów zatrudniających pracowników lub osób zatrudnionych na innej podstawie niż stosunek pracy – w okresie jednego roku przed rozpoczęciem kontroli;

4. wprowadzono rozwiązania umożliwiające efektywną współpracę między ZUS a PIP poprzez przyznanie organom PIP dostępu do informacji dotyczących ubezpieczonych i płatników składek;

5. wprowadzono rozwiązania umożliwiające przeprowadzanie przez PIP kontroli w formie zdalnej oraz dokumentowania czynności kontrolnych oraz jej wyników w formie elektronicznej; przyznano organom PIP uprawnienia do korzystania z instytucji tzw. pomocy prawnej.

Należy jednak podkreślić, że warunkiem wydania decyzji o istnieniu stosunku pracy w danej sprawie jest uprzednie wydanie przez inspektora pracy polecenia usunięcia stwierdzonego przez niego naruszeń, dotyczących funkcjonowania umowy cywilnoprawnej lub braku zawarcia umowy o pracę – w sytuacji, gdy w stosunku prawnym łączącym strony dominują cechy stosunku pracy. W razie wydania decyzji stwierdzającej istnienie stosunku pracy datę jego nawiązania stanowi właśnie data wydania decyzji.

W związku ze zmianami do ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy, wprowadzono również zmiany do

innych ustaw, w tym do Kodeksu postępowania cywilnego i Kodeksu pracy.

W K.p.c. dostosowano procedurę sądową do nowych rozwiązań, związanych z odwołaniem od decyzji Głównego Inspektora Pracy w zakresie interpretacji indywidualnej oraz od decyzji okręgowego inspektora pracy, stwierdzającej istnienie stosunku pracy.

Ścieżka odwoławcza od decyzji o istnieniu stosunku pracy nie prowadzi do organu wyższego stopnia, tylko do sądu pracy. Odwołanie wnosi się na piśmie, za pośrednictwem okręgowego inspektora pracy, w terminie miesiąca od doręczenia decyzji. Właściwy jest sąd rejonowy, w którego obszarze znajduje się miejsce wykonywania pracy ustalone w decyzji.

Nowelizacja przewiduje, że decyzja staje się wykonalna z dniem następującym po dniu, w którym upływa termin do wniesienia odwołania, jeżeli żadna ze stron nie wniosła odwołania, albo z dniem prawomocnego orzeczenia sądu. Co do zasady odwołanie wstrzymuje więc wykonalność decyzji.

Z kolei w Kodeksie pracy dokonano zmian polegających na podwyższeniu wysokości kar grzywny za określone w 281 § 1-3 K.p. wykroczenia przeciwko prawom pracownika.

Dariusz Wegnerski